

STORTINGET

Innst. 365 S

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Dokument 8:205 S (2021–2022)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Lan Marie Nguyen Berg og Rasmus Hansson om betydelige kostnadsbesparelser i arbeidet med nytt regjeringskvartal i Oslo sentrum gjennom nedskalering av Hammersborgtunnelprosjektet på Ring 1

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen nedskalere Hammersborgtunnelprosjektet på Ring 1 slik at tunnelen kun gjøres tilgjengelig for kollektivtransport og utrykningskjøretøy, samtidig som hensyn til sikkerheten ivaretas.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens behandling

Komiteen har i brev av 21. april 2022 til Kommunal- og distriktsdepartementet ved statsråd Sigbjørn Gjelsvik bedt om en vurdering av forslaget. Statsrådets uttalelse følger av vedlagte brev av 18. mai 2022. Komiteen har anmodet om og mottatt skriftlige innspill i saken.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Rune Støstad, Siri Gåsemyr Staalesen, Terje Sørvik og lederen Lene Vågslid, fra Høyre, Mudassar Kapur, Anne Kristine Linnestad og Mari Holm Lønseth, fra Senterpartiet, Heidi Greni, Kathrine Kleveland og Kari Mette Prestrud, fra Fremskrittspartiet, Helge André Njåstad og Erlend Wiborg, fra Sosialistisk Venstreparti, Grete Wold, fra Rødt, Tobias Drevland Lund, og fra Venstre, André N. Skjelstad, viser til representantforslaget.

Komiteen viser til statsrådets vurdering av representantforslaget datert 18. mai 2022 og de tre skriftlige innspillene som har kommet til saken.

Komiteen viser til at senking og omlegging av Hammersborgtunnelen på riksvei 162 i Oslo er en del av den planlagte utbyggingen av regjeringskvartalet og er begrunnet i sikkerhets hensyn. Komiteen viser videre til at kostnadsanslaget for nytt regjeringskvartal har økt til over 40 mrd. kroner, som referert i statsbudsjettet for 2022. Ombygging av Hammersborgtunnelen er anslått å koste 3,1 mrd. kroner.

Komiteen ser at forslagsstillerne mener det er rom for å nedskalere denne delen av prosjektet betydelig, og at forslagsstillerne peker på en løsning med å stenge tunnelen for ordinær biltrafikk. Komiteen merker seg at forslagsstillerne mener dette kan gjøres ved hjelp av den perimetersikringen som skal gjelde for andre gater i området, og at forslagsstillerne viser til Swecos trafikkanalyse og forskning knyttet til veikapasitet i byområder for å begrunne sitt forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til statsrådets svarbrev, hvor det framkommer at regjeringen allerede er godt i gang med å nedskalere planene for nytt regjeringskvartal. Disse medlemmer mener regjeringen Solberg la opp til et altfor kostbart byggeprosjekt, og støtter derfor regjeringens varslede kutt i byggingen av de to byggene omtalt som B- og E-blokken. Dette er konkrete og gode tiltak som både vil redusere den planlagte offentlige pengebruken og redusere risikoen for framtidige kostnadssprekker.

Videre er disse medlemmer opptatt av at regjeringen fortsetter å se etter muligheter for å redusere den offentlige pengebruken i prosjektet. Statsråden har i sitt svarbrev til komiteen varslet at regjeringen jobber med tiltak for å redusere kostnadene ved ombyggingen av Ring 1, og at regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med sine vurderinger ved et senere tidspunkt. Gitt de komplekse sikkerhetsspørsmålene og størrelsen på prosjektet mener disse medlemmer det er fornuftig å avvente regjeringens vurderinger før Stortinget fatter endelig vedtak om ombyggingen av Ring 1.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at i store og komplekse byggesaker som dette bør beslutninger med både budsjettmessige og andre viktige konsekvenser behandles mest mulig samlet. Disse medlemmer viser videre til regjeringen Solbergs omtale av Ring 1 i statsbudsjettet for 2022. I disse dokumentene blir det vist til at konsekvensene ved å stenge Ring 1 vil være betydelige og skape store trafikale utfordringer i og rundt bykjernen. Disse medlemmer viser videre til at en stenging av Ring 1 vil ha betydning for beredskapen i hovedstaden, blant annet fordi veien benyttes som omkjøringsalternativ ved stenging av festningsdelen av Operatunnelen. I tillegg vil dette bety økt luftforurensing og støy samt trafikksikkerhetsutfordringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter intensjonen om nedskalering av regjeringskvartalet. Disse medlemmer mener kostnadene er for høye, og vil vise til at økende råvare- og drivstoffpriser vil bidra til ytterligere kostnadsøkninger. Disse medlemmer mener det må utredes flere ulike alternativer og kostnadsbesparende tiltak. Disse medlemmer vil imidlertid påpeke at Hammersborgtunnelen er en hovedsamferdsåre i Oslo, og at å stenge denne for biltrafikk vil ha negative følger for hele Oslos befolkning. Disse medlemmer støtter derfor ikke forslaget fra representantene fra Miljøpartiet De Grønne.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre viser til de betydelige kostnadene forbundet med omlegging av Hammersborgtunnelen i forbindelse med sikring av nytt regjeringskvartal og støtter forslagsstillernes vurdering

av dette prosjektet på Ring 1 i Oslo. Bakgrunnen for prosjektet er bygging av nytt regjeringskvartal og behovet for økt sikkerhet. Kostnadene ved bygging av nytt regjeringskvartal har økt kraftig, og det bør vurderes nedskalering der det er mulig.

Disse medlemmer viser til høringsinnspillet fra byråden for miljø og samferdsel i Oslo, som er positiv til at Hammersborgtunnelen kun gjøres tilgjengelig for kollektivtransport og utrykningskjøretøy. Det beskriver at det er et mål for Oslo å redusere biltrafikken betydelig, og betydningen dette vil ha for trivsel og miljø. I tillegg vil det bli en betydelig mindre utgift på statsbudsjettet.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen nedskalere Hammersborgtunnel-prosjektet på Ring 1 slik at tunnelen kun gjøres tilgjengelig for kollektivtransport og utrykningskjøretøy, samtidig som hensyn til sikkerheten ivaretas.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til at ny Hammersborgtunnel er underlagt en annen prosess enn samferdselsprosjekter for øvrig. Ansvaret er lagt til Kommunal- og distriktsdepartementet og ikke Samferdselsdepartementet. Selv om ny Hammersborgtunnel er et riksveiprojekt med en høy kostnad, er det ikke omtalt i Nasjonal transportplan. I arbeidet med nytt regjeringskvartal er det forutsatt at riksvei 162 (Ring 1) må være gjennomgående for alle typer trafikk også i fremtiden, basert på en trafikkanalyse fra Statens vegvesen.

Dette medlem viser til at den valgte fremgangsmåten for ny Hammersborgtunnel blant annet har som konsekvens at det ikke er blitt gjort en ordinær analyse av samfunnsøkonomisk lønnsomhet for prosjektet. Tunnelen er heller ikke blitt satt opp mot andre samferdselsprosjekter i prioriteringsdiskusjonen i NTP eller i statsbudsjetter.

Dette medlem viser til at et bredt flertall i bystyret i Oslo har vedtatt et mål om en tredjedels reduksjon i veitrafikken i hovedstaden innen 2030 sammenliknet med 2015. Trafikkanalysene som er gjort i arbeidet med ny Hammersborgtunnel, tar ikke dette målet opp i seg når fremtidig kapasitetsbehov for veinettet i hovedstaden er blitt vurdert. Det er heller ikke vurdert hvordan valg av løsning for Hammersborgtunnelen i seg selv kan bidra til å nå det lokale målet for trafikkreduksjon. Det er heller ikke vurdert hvordan valg av løsning kan bidra til å nå det nasjonale nullvekstmålet for personbiltransport i byområdene.

Komiteens medlemmer fra Rødt og Venstre viser til at riksveireformen i 2010 flyttet ansvaret for en rekke veier over hele landet til fylkeskommunene. Blant annet overtok Oslo ansvaret for Ring 2,

som har mange likheter med Ring 1. Både trafikkmengde, dimensjonering og funksjon til Ring 1 tilsier at også denne veien kunne ha blitt overført.

Komiteens medlem fra Rødt vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere behovet for ny Hammersborgtunnel i lys av vedtatte lokale politiske mål for trafikkreduksjon, samt gjennomføre en ordinær analyse av samfunnsøkonomisk lønnsomhet for prosjektet.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gå i dialog med Oslo kommune med sikte på å overføre ansvaret for riksvei 162 (Ring 1) fra staten til Oslo kommune.»

Komiteens medlemmer fra Rødt og Venstre merker seg at statsråden varsler videre arbeid med tiltak for å redusere kostnadene ved ombygging av Ring 1, og at statsråden vil komme tilbake til Stortinget med slike vurderinger.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere permanent stenging av Hammersborgtunnelen, med unntak for kollektivtransport og utrykningskjøretøy, i forbindelse med de varslede tiltakene for å redusere kostnader i prosjektet.»

«Stortinget ber regjeringen gå i dialog med Oslo kommune om nedskalering av Ring 1 for å sikre gode løsninger for fotgjengere, syklister, kollektivtransport og nødetater.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen nedskalere Hammersborgtunnel-prosjektet på Ring 1 slik at tunnelen kun

gjøres tilgjengelig for kollektivtransport og utrykningskjøretøy, samtidig som hensyn til sikkerheten ivaretas.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen gå i dialog med Oslo kommune med sikte på å overføre ansvaret for riksvei 162 (Ring 1) fra staten til Oslo kommune.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen vurdere permanent stenging av Hammersborgtunnelen, med unntak for kollektivtransport og utrykningskjøretøy, i forbindelse med de varslede tiltakene for å redusere kostnader i prosjektet.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen gå i dialog med Oslo kommune om nedskalering av Ring 1 for å sikre gode løsninger for fotgjengere, syklister, kollektivtransport og nødetater.

Forslag fra Rødt:

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen vurdere behovet for ny Hammersborgtunnel i lys av vedtatte lokale politiske mål for trafikkreduksjon, samt gjennomføre en ordinær analyse av samfunnsøkonomisk lønnsomhet for prosjektet.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet og Fremskrittspartiet.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:205 S (2021–2022) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Lan Marie Nguyen Berg og Rasmus Hansson om betydelige kostnadsbesparelser i arbeidet med nytt regjeringskvartal i Oslo sentrum gjennom nedskalering av Hammersborgtunnel-prosjektet på Ring 1 – vedtas ikke.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 24. mai 2022

Lene Vågslid

leder

André N. Skjelstad

ordfører

VEDLEGG

DET KONGELEGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets kommunal- og forvaltningskomite
0026 OSLO
0026 OSLO

Dykkar ref

Vår ref

Dato

Dokument 8:205 S (2021–2022)

22/3901-3

18.mai 2022

Dokument 8:205 S (2021-2022) Representantforslag om kostnadsreduksjon i prosjekt nytt RKV gjennom nedskalering av Ring 1

Eg viser til Dokument 8:205 S (2021-2022) Representantforslag frå stortingsrepresentantane Lan Marie Nguyen Berg og Rasmus Hansson om betydelege kostnadsinnsparingar i arbeidet med nytt regjeringskvartal i Oslo sentrum gjennom nedskalering av Hammersborgtunnelprosjektet på Ring 1. Representantane foreslår at Stortinget ber regjeringa nedskalere Hammersborgtunnel-prosjektet på Ring 1, slik at tunnelen berre kan gjerast tilgjengeleg forkollektivtransport og utrykkingskøyretøy, samtidig som omsyn til tryggleiken blir vareteke.

Eg deler representantane si merksemd om å redusere kostnadane i prosjekt nytt regjeringskvartal. Regjeringa har gått igjennom prosjektet med sikte på å redusere kostnadane. Vi varslar i revidert nasjonalbudsjett at Regjeringa vil gjennomføre betydelege kutt i seinare byggetrinn av prosjektet, samanlikna med det som til nå har vore planlagd. Det skal også arbeidast vidare med tiltak som reduserer kostnadane ved ombygginga av ring 1. Vi vil kome attende til Stortinget med desse vurderingane.

Med helsing

Sigbjørn Gjelsvik